

Прийом у запорожці

Усна народна творчість

Запорожці як підмовлять було до себе на Січ якого хлопця з Гетьманщини¹, то перше пробують, чи годиться бути запорожцем. Ото звелять йому варити кашу:

— Гляди ж, вари так, щоб і не сира була, щоб і не перекипіла, а ми підемо косити. То ти, як уже буде готова, вийди на такий-то курган да й клич нас, а ми почуємо да й прийдемо.

От поберуть коси та й підуть нібито косити, а де там їм хочеться косити! Заберуться в комиш та й лежать. То оце хлопець, зваривши кашу, вийде на могилу й зачне гукати. А вони й чують, але не озиваються. То він гукав, гукав да й давай плакати:

— От занесла мене нечиста сила між сії запорожці! Лучче б було дома сидіти при батькові да при матері. А то ще перекипить каша, то прийдуть да битимуть, вражі сини! Ой бідна ж моя головонька! Чого мене понесло між сії запорожці!

То вони, лежачи в траві, вислухають усе та й кажуть:

— Ні, се не наш!

А далі вернуться до куреня, дадуть тому хлопцеві коня й грошей на дорогу да й скажуть:

— Їдь собі к нечистому! Нам таких не треба!

А як же которий удасться розторопний і догадливий, то, вийшовши на могилу, кликне разів зо два:

— Гей, панове-молодці! Ідіть кашу їсти!

Да як не озиваються, то він:

— Чорт же вас бери, коли мовчите! Буду я й сам їсти. — Да ще перед відходом ударить на могилі гопака: «Ой тут мені погуляти на просторі!» Да зтягнувши на весь степ козацьку пісню, і піде собі до куреня, і давай уплітати тую кашу.

То запорожці, лежачи в траві, і кажуть:

— Оце наш!

Да побравши коси, ідуть до куреня.

А він:

— Де вас у біса носило, панове? Гукав, гукав, аж горло розболілось; да щоб каша не перекипала, то я почав сам їсти.

То запорожці споглянуть один на одного да й скажуть йому:

— Ну, чуро², уставай! Годі тобі бути хлопцем. Тепер ти рівний козак.

І приймають у товариство.

¹ Гетьманщина — напівофіційна назва території Лівобережної України, якою в середині XVII ст. управляв гетьман.

² Чуро (джуро) — у XVI—XVIII ст. зброєносець у козацької старшини; тут: козак.

Постійна адреса: http://ukrlit.org/usna_narodna_tvorchist/pryiom_u_zaporozhtsi